

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (десети състав)

19 март 2020 година *

[Текст, поправен с определение от 14 май 2020 г.]

„Преюдициално запитване — Регламент (ЕО) № 1370/2007 — Обществени услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт — Член 8 — Преходен режим — Член 8, параграф 3 — Изтичане на договорите за обществена услуга — Изчисляване на определения максимален тридесетгодишен срок на договорите — Определяне на датата, от която тече максималният тридесетгодишен срок“

По дело C-45/19

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 A Coruña (Първоинстанционен административен съд № 2, Ла Коруня, Испания) с акт от 12 декември 2018 г., постъпил в Съда на 24 януари 2019 г., в рамките на производство по дело

Compañía de Tranvías de La Coruña SA

срещу

Ayuntamiento de A Coruña,

СЪДЪТ (десети състав),

състоящ се от: I. Jarukaitis, председател на състава, E. Juhász (докладчик) и C. Lycourgos, съдии,

генерален адвокат: H. Saugmandsgaard Øe,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за Compañía de Tranvías de La Coruña SA, от D. Rodríguez Siaba, procurador, A. M. Platas Casteleiro и J. Monrabà Bagan, abogados,
- [поправено с определение от 14 май 2020 г.] за Ayuntamiento de A Coruña, от M. J. Macías Mourelle, letrada,
- за френското правителство, от P. Dodeller и E. de Moustier, в качеството на представители,

* Език на производството: испански.

– за Европейската комисия, от W. Mölls, G. Gattinara и J. Rius, в качеството на представители,
предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано
без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 8, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 2007 г., стр. 1).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Compañía de Tranvías de La Coruña SA (наричано по-нататък „Compañía de Tranvías“) и Ayuntamiento de A Coruña (общински съвет на Ла Коруня, Испания) (наричан по-нататък „общинският съвет на Ла Коруня“) относно срока на пряко възложен на Compañía de Tranvías договор за обществен транспорт.

Правна уредба

- 3 Съображение 31 от Регламент № 1370/2007 гласи:

„Като се има предвид, че на компетентните органи и операторите на обществени услуги ще е необходимо време, за да приложат разпоредбите на настоящия регламент, следва да се предвидят преходни разпоредби. С оглед постепенното възлагане на обществени поръчки за услуги в съответствие с настоящия регламент, държавите членки следва да предоставят на [Европейската комисия] доклад за постигнатия напредък в срок от шест месеца след първата половина на преходния период. Комисията може да предложи целесъобразни мерки въз основа на тези доклади“.

- 4 Съгласно член 5, параграф 1, първо изречение от този регламент обществените поръчки за услуги се възлагат в съответствие с правилата, определени в същия регламент.
- 5 Член 8 от посочения регламент, озаглавен „Преход“, предвижда:

„1. Обществени поръчки за услуги се възлагат в съответствие с правилата, определени в настоящия регламент. При все това договори за услуги или обществени поръчки за услуги по смисъла на [Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 3 и поправка в ОВ L 182, 2008 г., стр. 169)] или [Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 2004 г., стр. 114; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 116 и поправка в ОВ L 182, 2008 г., стр. 282)] за обществените превозни услуги с трамваен или автобусен транспорт, се възлагат в съответствие с предвидените в тези директиви процедури тогава, когато тези договори не са под формата на договори за концесии на услуги по смисъла на тези директиви. Когато се възлагат договори в съответствие с Директива [2004/17] или [2004/18], разпоредбите на параграфи 2—4 от настоящия член не се прилагат.

2. Без да се засягат разпоредбите в параграф 3, обществени поръчки за услуги в областта на железопътния и автомобилния транспорт се възлагат съгласно разпоредбите на член 5, считано от 3 декември 2019 г. През този преходен период държавите членки предприемат мерки за постепенното си привеждане в съответствие с член 5, с цел да се избегнат сериозни структурни проблеми, свързани по-специално с транспортния капацитет.

До шест месеца след изтичане на първата половина от преходния период държавите членки предоставят на Комисията доклад за осъществения напредък, като подчертават постепенното възлагане на обществени поръчки за услуги в съответствие с член 5. Въз основа на докладите за осъществения напредък на държавите членки Комисията може да предложи подходящи мерки, адресирани към държавите членки.

3. За прилагането на параграф 2 не се вземат предвид обществени поръчки за услуги, възложени според [правото на Съюза] и националното право:

- a) преди 26 юли 2000 г. въз основа на справедлива конкурентна тръжна процедура;
- b) преди 26 юли 2000 г. въз основа на процедура, различна от справедлива конкурентна тръжна процедура;
- в) след 26 юли 2000 г. и преди 3 декември 2009 г. въз основа на справедлива конкурентна тръжна процедура;
- г) след 26 юли 2000 г. и преди 3 декември 2009 г. въз основа на процедура, различна от справедлива конкурентна тръжна процедура.

Договорите, посочени в буква а), могат да останат в сила до изтичане на срока им. Договорите, посочени в букви б) и в), могат да останат в сила до изтичане на срока им, но за срок не по-дълъг от 30 години. Договорите, посочени в буква г), могат да останат в сила до изтичане на срока им, при условие че имат ограничен срок, сравним с посочените в член 4 срокове.

Обществени поръчки за услуги могат да останат в сила до изтичане на срока им в случаите, когато прекратяването им би довело до прекомерни правни или икономически последици, и при условие че Комисията е дала одобрението си.

[...]“.

- 6 Съгласно член 12 от Регламент № 1370/2007 същият влиза в сила на 3 декември 2009 г.
- 7 Регламент № 1370/2009 е изменен с Регламент (ЕС) 2016/2338 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. (ОВ L 354, 2016 г., стр. 22), влязъл в сила на 24 декември 2017 г. Предвид фактите по главното производство, към спора, разглеждан в това производство, е приложим Регламент № 1370/2007 в редакцията му преди изменението с Регламент 2016/2338.

Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

- 8 На 1 декември 1986 г. общинският съвет на Ла Коруня одобрява сключването на договор с Compañía de Tranvías, предприятие за предоставяне на услуги за пътнически превоз, за да се обединят в една-единствена концесия всички линии на градския транспорт, експлоатирани от това предприятие. Този договор, който предвижда един и същи краен срок, а именно 31 декември 2024 г., за всички услуги, за които се отнася, е подписан на 6 февруари 1987 г. от

Compañía de Tranvías и общинският съвет на Ла Коруня. На 5 юли 1996 г. същите страни подписват друг договор за включване в предходния договор на нова допълнителна услуга за колективен трамваен транспорт със същия краен срок.

- 9 На 18 октомври 2016 г. общинският съвет на Ла Коруня изпраща на Compañía de Tranvías писмо, в което посочва, че съгласно Регламент № 1370/2007 концесията ще се прекрати по право с изтичане на тридесетгодишен срок, считано от датата на предоставянето ѝ. На 2 ноември 2016 г. Compañía de Tranvías представя становище по това писмо, в което по-специално изтъква, че в съответствие с принципите на правна сигурност и на равенство предвиденият в член 8 от Регламент № 1370/2007 тридесетгодишен срок трябва да се изчислява не от датата на възлагане на разглеждания в главното производство договор, а от 3 декември 2009 г. — дата на влизане в сила на този регламент, или от 26 юли 2000 г. — обективна дата, предвидена в посочения член 8.
- 10 При условията на евентуалност Compañía de Tranvías твърди, че ако се приеме, че максималният тридесетгодишен срок тече от възлагането на разглеждания в главното производство договор, изменението на този договор през 1996 г. би било равностойно на ново възлагане, поради което срокът на договора би бил до 2026 г. Също при условията на евентуалност Compañía de Tranvías поддържа, че може да е налице хипотезата по член 8, параграф 3, последна алинея от Регламент № 1370/2007.
- 11 На 30 ноември 2016 г. общинският съвет на Ла Коруня решава да запази концесията за най-много още две години в съответствие с член 5, параграф 5 от Регламент № 1370/2007 и да се допита до Комисията във връзка с предложението на Compañía de Tranvías за прилагане на изключението по член 8, параграф 3 от този регламент, за да може евентуално срокът на концесията да бъде удължен до датата на изтичането ѝ.
- 12 След като на 2 юни 2017 г. общинският съвет на Ла Коруня отхвърля подадената пред него молба да оттегли това решение, Compañía de Tranvías сезира запитващата юрисдикция с жалба срещу същото.
- 13 Като счита, че за решаването на спора, с който е сезиран, е необходимо тълкуване на член 8, параграф 3 от Регламент № 1370/2007, Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 2 A Coruña (Първоинстанционен административен съд № 2, Ла Коруня, Испания) решава да спре производството и да отправи до Съда следния преюдициален въпрос:

„Като се има предвид член 8, параграф 3, буква б) от Регламент [№ 1370/2007], откога започва да тече посоченият в него максимален тридесетгодишен срок на договорите: а) от момента на възлагане или финализиране на договора, б) от момента на влизане в сила на споменатата разпоредба, в) от деня, следващ изтичането на преходния период по член 8, параграф 2 от Регламента (3 декември 2019 г.), или г) от друга дата, посочена от Съда на Европейския съюз?“.

По преюдициалния въпрос

- 14 В постоянната съдебна практика се приема, че както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа за равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определянето на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване навсякъде в Европейски съюз, при което да се отчита не само съдържанието, но и контекстът ѝ и целта, преследвана с правната уредба, от която тя е част (решение от 23 май 2019 г., WB, C-658/17, EU:C:2019:444, т. 50 и цитираната съдебна практика).

- 15 Съгласно член 8, параграф 3, втора алинея, второ изречение от Регламент № 1370/2007 договорите, посочени в член 8, параграф 3, първа алинея, букви б) и в) от този регламент, „могат да останат в сила до изтичане на срока им, но за срок не по-дълъг от 30 години“.
- 16 В случая е безспорно, че след като разглежданият в главното производство договор е възложен „преди 26 юли 2000 г. въз основа на процедура, различна от справедлива конкурентна тръжна процедура“, за него се прилага тази точка б).
- 17 Общинският съвет на Ла Коруня изтъква, че съгласно буквалното тълкуване на член 8, параграф 3, втора алинея, второ изречение от Регламент № 1370/2007 срокът на всеки от договорите, за които се прилага посочената буква б), не може да надвишава 30 години.
- 18 Вярно е, че тази разпоредба може да се тълкува по този начин, доколкото използваният в нея израз „изтичане на срока им“ се отнася до срока на съответните договори и съответно краят на посочената разпоредба може да се схваща в смисъл, че не позволява продължаване на този договори за над 30 години след възлагането им.
- 19 Текстът на член 8, параграф 3, втора алинея, второ изречение от Регламент № 1370/2007 обаче не уточнява изрично от кой момент трябва да се брой максималният срок от 30 години.
- 20 В това отношение следва да се отбележи, на първо място, че тълкуване на тази разпоредба в смисъл, че моментът, от който тече установеният в нея максимален срок от 30 години, е датата на възлагане на договора за обществената услуга, би означавало, че посочената разпоредба забранява посочените в нея договори да са със срок над 30 години.
- 21 От една страна обаче, както отбелязва Комисията, такова тълкуване би могло да доведе до това с влизането си в сила този регламент да прекрати с обратно действие законно сключени много преди 3 декември 1979 г. договори за обществени услуги, предвиждащи срок, по-голям от 30 години, а това би противоречало на принципа на правна сигурност.
- 22 От друга страна, в случая на договори за обществени услуги, които са действащи при влизането в сила на Регламент № 1370/2007, такова тълкуване би могло да доведе до положение, при което преходният период би бил минимален или твърде ограничен, което противоречи на целта на член 8 от Регламент № 1370/2007, припомнена в съображение 31 от този регламент, която е на компетентните органи и операторите на обществени услуги да се даде подходящ преходен период, за да приложат разпоредбите на този регламент.
- 23 Освен това в такива случаи компетентният орган, прилагащ предвидения в член 8, параграф 2 от Регламент № 1370/2007 преходен режим, може да възложи пряко, без да е обвързан от задълженията по член 5 от този регламент, договор за обществена услуга за същата услуга и за срок от 10 години в съответствие с член 4, параграф 3 от посочения регламент. Това би разкрило несъгласуваност на преходния режим, предвиден от Регламент № 1370/2007.
- 24 На второ място, член 8, параграф 3, втора алинея, второ изречение от Регламент № 1370/2007 не би могъл да бъде тълкуван и в смисъл, че максималният срок от 30 години започва да тече от деня след изтичане на преходния период, установен с член 8, параграф 2 от този регламент. Всъщност е уместно да се припомни, от една страна, че този параграф 2 е въведен с думите „[б]ез да се засягат разпоредбите в параграф 3“, и от друга страна, че в началото на този параграф 3 е посочено, че за прилагането на параграф 2 не се вземат предвид обществени поръчки за услуги, посочени в букви а)—г) от този параграф 3.
- 25 От това следва, че преходните периоди, предвидени в член 8, параграфи 2 и 3 от Регламент № 1370/2007, се прилагат независимо едни от други.

- 26 Като се има предвид всичко изложено по-горе, следва да се отбележи, на трето място, че за да се запази полезното действие на специфичния преходен период, предвиден в член 8, параграф 3, втора алинея, второ изречение от Регламент № 1370/2007, предвиденият в тази разпоредба максимален срок от 30 години трябва да започне да тече от датата на влизане в сила на този регламент. Нещо повече, такава дата позволява да се определи един и същ краен срок за всички договори, които са все още действащи в края на този преходен период, и така да се поставят при равни условия компетентните органи и съответните икономически оператори.
- 27 Като се имат предвид горните съображения, на поставения въпрос следва да се отговори, че член 8, параграф 3, втора алинея, второ изречение от Регламент № 1370/2007 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденият в тази разпоредба максимален срок от 30 години за договорите по член 8, параграф 3, първа алинея, буква б) от този регламент започва да тече от датата на влизане в сила на посочения регламент.

По съдебните разноси

- 28 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (десети състав) реши:

Член 8, параграф 3, втора алинея, второ изречение от Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденият в тази разпоредба максимален срок от 30 години за договорите по член 8, параграф 3, първа алинея, буква б) от този регламент започва да тече от датата на влизане в сила на посочения регламент.

Подписи